

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit

nr. 693 din 11.07.2018

(în vigoare 10.09.2018)

Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 295-308 art. 834 din 10.08.2018

* * *

În scopul executării prevederilor art.15¹, art.24 alin.(3), (19) și (21), art.36, art.49 din Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările și completările ulterioare, Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:
 - 1) Regulamentul cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venitul persoanelor juridice și persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător, conform anexei nr.1;
 - 2) Regulamentul cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venitul persoanelor fizice rezidente cetățeni ai Republicii Moldova, conform anexei nr.2;
 - 3) Regulamentul cu privire la impozitul pe venitul nerezidenților, conform anexei nr.3.
2. Se abrogă unele hotărâri ale Guvernului, conform anexei nr.4.

PRIM-MINISTRU

Pavel FILIP

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor

Octavian Armașu

Nr.693. Chișinău, 11 iulie 2018.

Anexa nr.1
la Hotărârea Guvernului
nr.693 din 11 iulie 2018

REGULAMENT cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venitul persoanelor juridice și persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

1. Obiectivul Regulamentului cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venitul persoanelor juridice și persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător (în continuare – *Regulament*) rezidă în reglementarea modului de determinare și achitare a impozitului pe venit, a principiilor evidenței, constatarea veniturilor impozabile și a cheltuielilor ce se deduc în conformitate cu prevederile Codului fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 (în continuare – *Cod*) (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii nr.1164-XIII din 24 aprilie 1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările și completările ulterioare.

2. Subiecții impunerii sînt prevăzuți la art.13 din Cod.

3. Obiectul impunerii este stabilit la art.14 din Cod.

4. Obiect al impunerii pentru cîștigurile și veniturile ce țin de reținerea finală a impozitului din unele tipuri de venit (specificate la art.90¹ din Cod) este exclusiv acest cîștig și/sau venit.

5. La calcularea venitului impozabil, în venitul brut al persoanelor juridice și fizice ce practică activitate de întreprinzător nu se includ tipurile de venituri specificate drept neimpozabile de Cod și Legea nr.1164-XIII din 24 aprilie 1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal.

6. Cotele impozitului pe venit pentru perioada fiscală sînt stabilite la art.15 din Cod.

7. Prezentul Regulament, în partea ce ține de deducerea cheltuielilor pentru acordarea burselor private, se aplică și persoanelor care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției (specificate la capitolul 10¹ din Cod).

Capitolul II REGULI DE EVIDENȚĂ

8. Regulele de constatare a veniturilor și cheltuielilor, precum și de evidență a acestora sînt reglementate la art.44 și 45 din Cod.

9. Subiecții impunerii stabiliți prin prezentul Regulament își determină obligațiile fiscale aferente impozitului pe venit după contabilitatea de angajamente și contabilitatea de casă, după caz.

Capitolul III VENITUL IMPOZABIL

10. Pentru determinarea venitului impozabil, rezultatul financiar obținut de către subiecții ce practică activitate de întreprinzător, determinat în conformitate cu cerințele Standardelor Naționale de Contabilitate, aprobate prin Ordinul viceministrului finanțelor nr.118 din 6 august 2013, sau ale Standardelor Internaționale de Raportare Financiară, se corectează (majorează, micșorează) cu sumele aferente unor tipuri de venituri și cheltuieli, care, ținînd cont de prevederile Codului, se stabilesc conform regulilor aprobate de acesta.

11. În cazul în care o tranzacție este declarată nulă și părțile sînt readuse la poziția inițială, întreprinderea care a reflectat la venit valoarea activelor livrate sau a serviciului

prestat urmează să corecteze cu suma respectivă suma veniturilor și cheltuielilor aferente perioadei în care a avut loc constatarea.

12. În sensul aplicării capitolului 6 al titlului II din Cod:

1) venitul se consideră câștigat în cazul în care producția a fost vîndută, lucrările au fost efectuate, serviciile au fost prestate etc., deci acțiunile legate de obținerea venitului au fost efectuate.

Suma avansurilor primite în contul comercializării ulterioare a producției, mărfurilor, lucrărilor, serviciilor nu se reflectă în componența venitului;

2) procentul de îndeplinire a lucrărilor reflectă partea lucrărilor executate la sfîrșitul perioadei fiscale și se determină ca raportul dintre suma cheltuielilor efectiv suportate în legătură cu executarea contractului la finele perioadei fiscale și suma totală a cheltuielilor prevăzute în deviz;

3) venitul brut determinat în baza procentului de îndeplinire a lucrărilor în perioada fiscală se determină conform următoarei formule:

$$SVf = (Pî \times Ct) - SVp,$$

unde:

SVf – suma venitului brut, determinat conform metodei procentajului îndeplinit în perioada fiscală;

Pî – procentul îndeplinirii, %;

Ct – costul total al contractului;

SVp – suma venitului reflectat în perioadele fiscale precedente, conform metodei procentajului îndeplinit;

4) după încheierea executării contractului (acordului), repartizarea impozitului pe anii fiscali, conform metodei procentajului îndeplinit, se recalculează pe baza indicatorilor reali. Această prevedere se aplică tuturor contractelor (acordurilor) pe termen lung, la prezentarea declarației fiscale pentru anul în care s-a încheiat executarea contractului (acordului), și nicidecum de la o dată anterioară.

Capitolul IV REGULI SPECIALE DE DETERMINARE A VENITULUI IMPOZABIL

Secțiunea 1 Reguli de nerecunoaștere a venitului în cazul pierderii forțate a proprietății

13. Prevederile art.22 alin.(1) din Cod se referă la acele cazuri cînd în urma pierderii forțate a proprietății sau deteriorării ei parțiale, contribuabilul a primit o compensație: fie sub forma unei despăgubiri de asigurare de la companiile de asigurări, în cazul în care această proprietate a fost asigurată, fie de la alte persoane, vinovate de pierderea proprietății, fie de la vînzarea deșeurilor utilizabile.

14. Venitul nu este recunoscut spre impozitare în cazul în care compensația primită este reinvestită pentru construcția sau procurarea altei proprietăți de același tip ori, în cazul pierderii parțiale a proprietății, este investită pentru reparația proprietății deteriorate pe parcursul perioadei permise pentru înlocuire.

15. Dacă suma îndreptată pentru înlocuirea proprietății de același tip (reparația proprietății deteriorate) este mai mică decât suma compensației primite, această diferență se constată ca venit impozabil în anul în care a avut loc înlocuirea proprietății (reparația proprietății deteriorate).

16. În cazul în care contribuabilul a decis să nu efectueze înlocuirea proprietății pierdute forțat cu altă proprietate (reparația proprietății deteriorate) și, totodată, a primit o compensație, suma respectivă urmează a fi inclusă în componența venitului impozabil și impozitată în modul general stabilit în anul în care a avut loc pierderea proprietății sau în anul primirii compensației, dacă aceste perioade diferă.

17. În cazul nerecunoașterii venitului, baza valorică a proprietății de înlocuire se consideră baza valorică a proprietății înlocuite, majorată cu suma cheltuielilor suportate pentru procurarea proprietății, care nu este acoperită din venitul obținut în cazul pierderii forțate.

Secțiunea a 2-a Donațiile

18. Contribuabilul care face o donație se consideră că a vândut bunul donat la un preț ce reprezintă mărimea maximă din baza lui valorică ajustată sau prețul lui de piață la momentul donării.

19. Donația se poate efectua sub forma transmiterii:

- 1) mijloacelor fixe;
- 2) activelor de capital;
- 3) altor active circulante (producție finită, materiale, mărfuri, mijloace bănești etc.).

20. Venitul rezultat din efectuarea donațiilor și supus impozitării se determină în funcție de categoria activelor donate:

1) pentru mijloacele fixe și activele de capital – ca diferență dintre valoarea de piață la momentul donării și baza lor valorică ajustată (aceasta din urmă fiind determinată conform modului prevăzut la pct.88 din Catalogul mijloacelor fixe și activelor nemateriale, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.338 din 21 martie 2003);

2) pentru activele materiale circulante – ca diferență dintre prețul de piață al acestor active și cheltuielile suportate legate de procurarea sau producerea acestor active.

21. În cazul efectuării donației sub forma transmiterii mijloacelor bănești, suma lor nu se permite spre deducere și urmează a fi ajustată, dacă aceste cheltuieli au fost reflectate drept cheltuieli curente ale întreprinderii, în conformitate cu prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate sau ale Standardelor Internaționale de Raportare Financiară. Donațiile efectuate sub formă de mijloace bănești în scopuri fiscale se califică drept venit, conform art.21 alin.(4) din Cod.

22. În cazul primirii unei donații de la o altă persoană, beneficiarul constată donația drept venit financiar care se include în venitul brut și se impune în modul general stabilit.

23. Donațiile efectuate în scopuri filantropice sau de sponsorizare se permit spre deducere în condițiile pct.57-65.

Capitolul V DEDUCERI

24. La determinarea venitului impozabil, din venitul brut se deduc cheltuielile suportate în scopul desfășurării activității de întreprinzător, ce țin de fabricarea

(executarea, prestarea) și desfacerea producției (lucrărilor, serviciilor), producerea și desfacerea mărfurilor, mijloacelor fixe și altor bunuri, precum și cheltuielile legate de obținerea altor venituri, bazate pe prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate și Standardelor Internaționale de Raportare Financiară care nu contravin prevederilor Codului.

24¹. Deducerea cheltuielilor se permite cu condiția confirmării documentare a acestora, cu excepția cazurilor stabilite de Codul fiscal. Deducerea cheltuielilor nu poate fi efectuată în baza avizului de însoțire a mărfii.

[Pct.24¹ introdus prin Hot.Guv. nr.44 din 30.01.2019, în vigoare 01.03.2019]

25. Deducerea se permite în perioada fiscală pe parcursul căreia au fost calculate sau suportate cheltuielile, cu excepția cazurilor în care aceste cheltuieli urmează să fie raportate la un alt an fiscal, în scopul reflectării corecte a venitului.

26. În scopuri fiscale se permite deducerea cheltuielilor ordinare și necesare, achitate sau suportate de contribuabil pe parcursul perioadei fiscale, exclusiv în cadrul activității de întreprinzător ori în scopul desfășurării acesteia.

Cheltuielile ordinare și necesare reprezintă cheltuielile caracteristice gestionării activității de întreprinzător și cheltuielile reglementate prin acte normative în vigoare, caracteristice pentru gestionarea anumitor tipuri de activități de întreprinzător, în scopul desfășurării activității economice și obținerii de venituri.

Din contul cheltuielilor mixte (cheltuielile legate de desfășurarea activității de întreprinzător și personale) se permite deducerea cheltuielilor aferente activității de întreprinzător, cu condiția ca acestea să predomină asupra cheltuielilor personale (mai mult de 50%) și numai pentru acea parte a cheltuielilor care se referă nemijlocit la desfășurarea activității de întreprinzător.

27. Impozitele, taxele, contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală calculate și achitate se includ în componența cheltuielilor și se deduc în scopuri fiscale în modul stabilit la art.24 alin.(1) din Cod.

28. Cheltuielile a căror deducere este limitată în scopuri fiscale sînt stabilite de Cod.

29. Persoanele fizice ce desfășoară activități profesionale în sectorul justiției au dreptul de a deduce cheltuielile aferente activității profesionale în sectorul justiției achitate sau suportate pe parcursul perioadei fiscale conform prevederilor stabilite la capitolele 3 și 4 ale titlului II din Cod, similar agenților economici (art.69³ din Cod).

30. În cazul în care contribuabilului i se restituie pe parcursul perioadei fiscale cheltuielile, pierderile sau datoriile compromise deduse anterior, suma restituită se ia în calcul și se include în venitul brut al contribuabilului pe anul în care a fost încasată.

31. Se permite deducerea cheltuielilor, în limita de 0,15% din fondul de retribuire a muncii, sub formă de alocații financiare destinate activității sindicatelor pentru utilizarea lor în scopurile stabilite în contractul colectiv de muncă.

32. Se permite deducerea cheltuielilor suportate de către partenerul privat pentru obiectele construite și transmise gratuit partenerului public conform contractului de parteneriat public-privat.

33. În cazul în care agentul economic a înregistrat cheltuieli în procesul exercitării activității de întreprinzător ca rezultat al constatării unei situații excepționale și nu a înregistrat (a înregistrat parțial) venituri, cheltuielile în cauză, în conformitate cu prevederile art.24 alin.(1) din Cod, se deduc în scopuri fiscale.

Cheltuielile legate de lichidarea consecințelor unei situații excepționale se califică drept cheltuieli excepționale care, pornind de la prevederile art.24 alin.(1) din Cod, sînt, de asemenea, cheltuieli ordinare și necesare și care, respectiv, se permit spre deducere în scopuri fiscale.

Secțiunea 1

Deducerea cheltuielilor privind transportul organizat al angajaților

34. Angajatorul este în drept să deducă cheltuielile suportate pentru transportul organizat al angajaților în limita maximă a plafonului mediu de 35 de lei (fără TVA) per angajat pentru fiecare zi efectiv lucrată. Acest plafon valoric se calculează ca raportul dintre cheltuielile lunare suportate de către angajator pentru transportul organizat al angajaților și numărul de angajați transportați în decurs de o lună înmulțit cu numărul de zile în care a avut loc transportarea efectivă a angajaților.

35. În cazul depășirii plafonului stabilit, suma depășirii se va considera drept recompense și facilități acordate de către angajator angajaților. În acest caz angajatorul va fi responsabil de determinarea și alocarea depășirii plafonului, precum și de declararea și achitarea impozitului pe venit, contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală aferente depășirii, în conformitate cu legislația în vigoare.

36. Criteriul stabilit la pct.34 se aplică pentru transportul organizat al angajaților de la/la locul de muncă. Acest criteriu nu se aplică pentru celelalte cazuri de transportare a angajaților în scopul desfășurării activității de întreprinzător, în care regimul fiscal se determină conform modului general stabilit.

37. Deducerea cheltuielilor suportate în conformitate cu prevederile pct.34 se permite în baza următoarelor documente confirmative:

1) în cazul organizării transportului angajaților de către angajator în mod independent:

a) ordinul intern al angajatorului care stabilește politica de transportare a angajaților și limita stabilită pentru fiecare an;

b) documentul ce reprezintă acordul angajatului pentru serviciile de transport de la/la locul de muncă;

c) itinerarul mijlocului de transport utilizat la transportarea angajaților de la/la locul de muncă, precum și lista angajaților transportați per rută în luna respectivă;

d) foile de parcurs aferente mijlocului de transport utilizat la transportarea angajaților;

e) foile de pontaj (tabelele de evidență a timpului de muncă al angajaților);

f) documentele ce confirmă suportarea efectivă a cheltuielilor;

2) în cazul în care angajatorul beneficiază de serviciile persoanelor terțe, inclusiv prin utilizarea transportului public, pentru transportarea angajaților săi:

a) ordinul intern al angajatorului care stabilește politica de transportare a angajaților;

b) documentul ce reprezintă acordul angajatului pentru serviciile de transport de la/la locul de muncă;

c) contractul de prestare a serviciilor, în cazul utilizării transportului public. În celelalte cazuri de utilizare a serviciilor persoanelor terțe, în afară de contract, se va prezenta și itinerarul utilizat, precum și distanța ce urmează a fi parcursă de mijlocul de transport pentru fiecare rută;

- d) foile de pontaj (tabelele de evidență a timpului de muncă al angajaților);
- e) factura fiscală.

Secțiunea a 2-a

Deducerea cheltuielilor aferente asigurării cu hrană a angajaților

38. Angajatorul este în drept să suporte cheltuieli pentru hrana organizată a angajaților, care vor fi deduse conform art.24 alin.(19) din Cod, ori să acorde tichete de masă, fiind permisă doar o singură opțiune.

39. Angajatorul ai cărui angajați au salariul mediu lunar brut egal sau mai mare de $\frac{3}{4}$ din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru fiecare an este în drept să deducă cheltuielile pentru hrana organizată a angajaților. În sensul prezentului punct, salariul mediu lunar brut se calculează pornind de la fondul lunar de salarizare al angajatorului raportat la numărul mediu scriptic de angajați în luna respectivă.

40. Limita maximă permisă spre deducere a cheltuielilor pentru hrana organizată a angajaților nu va depăși 45 de lei (fără TVA) per angajat pentru fiecare zi efectiv lucrată.

41. Deducerea cheltuielilor suportate pentru hrana organizată a angajaților, luând în considerare limita stabilită la pct.40, se permite în baza următoarelor documente confirmative:

1) ordinul intern al angajatorului care stabilește politica de hrană organizată a angajaților, cu indicarea expresă a listei angajaților asigurați cu hrană și a limitei stabilite pentru fiecare an;

2) documentul ce reprezintă acordul angajatului pentru hrană;

3) documentele ce confirmă costul suportat pentru hrana angajaților, în cazul în care angajatorul, în mod independent, asigură hrana angajaților;

4) contractul privind prestarea serviciilor de catering, în cazul în care angajatorul asigură hrana organizată a angajaților contractând serviciile companiilor terțe;

5) factura fiscală;

6) foile de pontaj (tabelele de evidență a timpului de muncă al angajaților).

42. Cheltuielile aferente acordării tichetelor de masă salariaților, suportate de către angajator, conform legii, sînt deductibile în scopul calculării impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător, conform art.24 alin.(19¹) din Cod.

43. Valoarea nominală deductibilă a unui tichet de masă pentru o zi lucrătoare este stabilită la art.4 alin.(1) din Legea nr.166 din 21 septembrie 2017 cu privire la tichetele de masă.

44. Angajatorii pot acorda tichete de masă cu valoarea nominală mai mare, diferența dintre aceasta și valoarea nominală prevăzută la pct.43 fiind nedeductibilă în scopuri fiscale.

Secțiunea a 3-a

Deducerea cheltuielilor pentru studiile profesionale ale angajaților

45. Angajatorul este în drept să deducă cheltuielile pentru studiile profesionale/de perfecționare profesională, suportate în folosul angajaților pe parcursul perioadei fiscale, cu condiția că asemenea cheltuieli sînt suportate exclusiv în cadrul activității de întreprinzător și că se ține cont de necesitatea acestor studii/perfecționări pentru categoria și specificul de activitate a angajaților.

46. Deducerea cheltuielilor suportate în conformitate cu prevederile pct.45 se permite în baza următoarelor documente confirmative:

- 1) ordinul intern al angajatorului ce specifică lista angajaților care beneficiază de studiile profesionale/de perfecționare profesională;
- 2) contractul, factura fiscală sau alte documente care confirmă costurile suportate și prestarea serviciilor de instruire profesională/perfecționare profesională a angajaților.

Secțiunea a 4-a

Deducerea cheltuielilor privind amortizarea

47. Deducerea amortizării immobilizărilor necorporale se determină prin aplicarea metodei liniare cu termenul de utilizare limitat.

48. La stabilirea sumei deduceri amortizării, valoarea inițială a immobilizărilor necorporale se distribuie pe perioada ce nu depășește termenul funcționării utile, începând cu data recunoașterii inițiale a activului.

49. Durata de funcționare utilă a immobilizărilor necorporale se stabilește pentru termenul în decursul căruia acestea sînt utile întreprinderii. Modul de stabilire a duratei de funcționare utilă a immobilizărilor necorporale se efectuează potrivit cerințelor standardelor de contabilitate (Standardele Naționale de Contabilitate "Imobilizări necorporale și corporale").

50. Modul de determinare și deducere a cheltuielilor de amortizare și reparație în scopuri fiscale a mijloacelor fixe este stabilit de Regulamentul privind evidența și calcularea uzurii mijloacelor fixe în scopuri fiscale, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.289 din 14 martie 2007.

Secțiunea a 5-a

Deducerea cheltuielilor de reprezentanță și de delegații

51. La cheltuielile de reprezentanță ce țin de activitatea de întreprinzător a entității se raportează doar cheltuielile suportate pentru primirea delegațiilor, atît în Republica Moldova, cît și în afara Republicii Moldova, ce contribuie la buna desfășurare a activității de întreprinzător și includ:

- 1) cheltuielile pentru primirea oficială a delegațiilor, inclusiv a celor străine, pentru încheierea diverselor acorduri, contracte etc.;
- 2) cheltuielile pentru frecventarea manifestărilor culturale și reprezentațiilor teatralizate în procesul de negocieri ale unor acorduri în scop antreprenorial;
- 3) cheltuielile de transport în timpul primirii delegațiilor conform programului stabilit;
- 4) cheltuielile pentru achitarea serviciilor traducătorilor neîncadrați în personalul întreprinderii;
- 5) cheltuielile pentru tratații în timpul și locul unde decurg negocierile de afaceri și manifestările culturale respective;
- 6) cadouri/suvenire în mărimea ce nu depășește 2% din suma scutirii personale anuale, pentru fiecare persoană, primită în delegație/deplasare realizată conform programului.

52. Documentele ce confirmă primirea delegațiilor (reprezentațelor) sînt:

- 1) ordinul conducătorului întreprinderii, emis în baza înțelegerilor prealabile ale părților (programelor, acordurilor, scrisorilor, faxurilor etc.), în care se menționează componența delegațiilor, scopul, programul și termenul vizitei;

2) informațiile referitoare la rezultatele vizitei și darea de seamă asupra cheltuielilor efectuate, justificate documentar.

Pentru asigurarea confirmării cheltuielilor de reprezentanță se va asigura disponerea ambelor categorii de documente din cele menționate în prezentul punct.

53. Suma-limită a cheltuielilor de reprezentanță care se permite spre deducere constituie 0,75% din venitul brut.

54. Deducerea cheltuielilor de delegații se efectuează în limitele normelor stabilite prin Hotărârea Guvernului nr.10 din 5 ianuarie 2012 “Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la delegarea salariaților entităților din Republica Moldova”.

Secțiunea a 6-a

Deducerea cheltuielilor de asigurare

55. Se permite deducerea primelor de asigurare plătite în baza contractelor de asigurare încheiate în corespundere cu prevederile legislației în vigoare de către agenții economici și, după caz, persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător, din venitul provenit de la activitatea de întreprinzător, pentru următoarele clase de asigurare din cadrul:

1) asigurărilor obligatorii:

a) asigurări de răspundere civilă auto, care acoperă daunele ce rezultă din folosirea autovehiculelor, inclusiv răspunderea transportatorilor;

b) asigurări de răspundere civilă avia, care acoperă răspunderea transportatorilor;

c) asigurări de răspundere civilă maritimă, lacustră și fluvială, care acoperă răspunderea transportatorilor;

d) asigurări de răspundere civilă feroviară, care acoperă răspunderea transportatorilor;

e) alte clase de asigurare pentru care este prevăzută încheierea contractelor de asigurare obligatorie în scopul desfășurării activității de întreprinzător;

2) asigurărilor facultative:

a) asigurări de accidente, inclusiv accidentele de muncă și bolile profesionale;

b) asigurări de viață și anuități (contractate în favoarea angajaților întreprinderii);

c) asigurări de vehicule terestre (altele decât cele feroviare), care acoperă daunele survenite la vehiculele terestre cu motor;

d) asigurări de vehicule de cale ferată, care acoperă daunele survenite la vehiculele de cale ferată care se deplasează sau transportă mărfuri ori persoane;

e) asigurări de nave aeriene, care acoperă daunele survenite la navele aeriene;

f) asigurări de nave maritime, lacustre și fluviale, care acoperă daunele survenite la acestea;

g) asigurări de bunuri în tranzit, care acoperă daunele suferite de mărfuri, bagaje și alte bunuri transportate;

h) asigurări de incendiu și de alte calamități naturale, care acoperă daunele suferite de proprietăți și bunuri (aflate în proprietatea întreprinderii) cauzate de incendiu, explozie, furtună, energie nucleară, alunecări de teren, alte fenomene naturale în afară de furtună;

i) asigurări de bunuri, care acoperă daunele suferite de proprietăți și bunuri (aflate în proprietatea întreprinderii) în cazul în care aceste daune sînt cauzate de grindină, îngheț sau furt;

j) asigurări de răspundere civilă generală, care acoperă daunele din prejudiciul produs terților în urma exploatării obiectelor industriale periculoase;

k) asigurări de răspundere civilă generală, contractate în baza Convenției referitoare la contractul de transport internațional de mărfuri pe șosele (CMR), semnată la Geneva la 19 mai 1956, și Convenției vamale referitoare la transportul internațional al mărfurilor sub acoperirea carnetelor TIR din 14 noiembrie 1975, la care Republica Moldova este parte din 26 mai 1993;

l) alte asigurări de răspundere civilă generală, care acoperă daunele din prejudiciul produs terților prin utilizarea și exploatarea navelor aeriene și vehiculelor de cale ferată;

m) alte asigurări ordinare și necesare pentru desfășurarea activității de întreprinzător.

În cazul asigurărilor indicate la subpct. 2) lit.h)-l) mărimea totală a defalcărilor permise ca deduceri de cheltuieli aferente activității de întreprinzător în scopuri fiscale nu poate depăși 3% din suma venitului brut, obținut din toate sursele, inclusiv din activitatea operațională, de investiții și financiară.

Pentru contractarea asigurărilor subvenționate de către stat, mărimea defalcărilor permise ca deduceri de cheltuieli aferente activității de întreprinzător în scopuri fiscale nu poate depăși cota primei de asigurare, care urmează a fi plătită de către asigurat (întreprinderea agricolă, producătorul agricol etc.) în conformitate cu legile speciale respective.

Se permite deducerea cheltuielilor anuale suportate de angajator pentru primele de asigurare facultative de asistență medicală ale angajatului în cuantumul stabilit de Cod.

Secțiunea a 7-a **Deducerea cheltuielilor legate de extracția** **resurselor naturale irecuperabile**

56. În scopul aplicării prevederilor art.29 din Cod:

1) mărimea deducerii cheltuielilor legate de extracția resurselor naturale se determină prin înmulțirea bazei valorice a resurselor naturale (baza valorică la începutul perioadei de gestiune) cu rezultatul obținut din împărțirea volumului extracției resurselor naturale pe parcursul perioadei de gestiune la volumul total al extracției prognozat pentru zăcămintul respectiv (în expresie naturală):

$$C_{\text{ext.}} = B_i \times \frac{V_{\text{ef.}}}{V_{\text{pl.}}},$$

unde:

C_{ext.} – cheltuielile perioadei de gestionare legate de extracția resurselor naturale;

B_i – baza valorică a zăcămintului la începutul perioadei de gestiune;

V_{ef.} – volumul efectiv al extracției resurselor naturale pe parcursul perioadei de gestiune (volumul efectiv în expresie naturală);

V_{pl.} – volumul planificat al extracției pentru zăcămintul respectiv (în expresie naturală) la începutul perioadei de gestiune.

Baza valorică a zăcămintului la începutul perioadei de gestiune se determină ca diferența dintre baza valorică a zăcămintului la începutul perioadei de gestiune

precedente și suma cheltuielilor legate de extracția resurselor naturale în perioada de gestiune precedentă:

$$B_i = B_{i.p.prec.} - C_{p.prec.} ,$$

unde:

B_i – baza valorică a zăcămintului la începutul perioadei de gestiune;

$B_{i.p.prec.}$ – baza valorică a zăcămintului la începutul perioadei de gestiune precedente;

$C_{p.prec.}$ – cheltuielile legate de extracția resurselor naturale în perioada de gestiune precedentă.

Volumul prognozat al extracției resurselor naturale în perioada de gestiune curentă se determină ca diferența dintre volumul prognozat pentru zăcămintul respectiv în perioada de gestiune precedentă și volumul extracției resurselor naturale în perioada de gestiune precedentă.

Dacă depozitul natural continuă să fie exploatat după epuizarea totală a bazei valorice a resurselor naturale, pentru determinarea cheltuielilor spre deducere, suma cheltuielilor legate de extracția resurselor naturale nu se calculează și baza valorică a resurselor naturale se egalează cu zero.

Dacă extracția resurselor naturale din depozitul natural s-a terminat pînă la deducerea totală a cheltuielilor legate de explorarea și exploatarea resurselor naturale, valoarea reziduală a resurselor naturale se deduce în perioada gestionară curentă și baza valorică a resurselor naturale se egalează cu zero;

2) suma cheltuielilor viitoare pentru recultivarea terenurilor se determină ca raportul dintre cheltuielile necesare (prognozate) pentru recultivare și soldul rezervelor industriale ale substanțelor utile de la zăcămintul respectiv, înmulțit cu volumul substanțelor utile extrase în perioada de gestiune:

$$C_{rec.ter.} = \frac{C_{rec.pl.}}{V_{pl.}} \times V_{ef.},$$

unde:

$C_{rec.ter.}$ – suma cheltuielilor viitoare pentru recultivarea terenurilor perioadei de gestiune curente;

$C_{rec.pl.}$ – suma cheltuielilor necesare planificate pentru recultivarea terenurilor în perioada de gestiune;

$V_{pl.}$ – volumul planificat al extracției pentru zăcămintul respectiv (în expresie naturală) perioadei de gestiune;

$V_{ef.}$ – volumul efectiv al extracției resurselor naturale pe parcursul perioadei de gestiune (volumul efectiv în expresie naturală).

Suma cheltuielilor necesare planificate pentru recultivarea terenurilor ($C_{rec.pl.}$) în perioada de gestiune se determină ca diferența dintre suma cheltuielilor necesare planificate pentru recultivarea terenurilor în perioada de gestiune precedentă și suma cheltuielilor pentru recultivarea terenurilor în perioada de gestiune precedentă ce a fost recunoscută la deducere;

3) suma cheltuielilor viitoare privind recuperarea pierderilor producției agricole în cazul atribuirii terenurilor prin hotărîre de Guvern. Mărimea cheltuielilor viitoare privind

recuperarea pierderilor producției agricole se determină ca raportul dintre costul pierderilor și soldul rezervelor industriale din conturul terenului existent atribuit, înmulțit cu volumul substanțelor utile extrase în perioada de gestiune:

$$C_{\text{rec.p.p.a.}} = \frac{C_{\text{rec.p.p.a.pl.}}}{V_{\text{pl.}}} \times V_{\text{ef.}}$$

unde:

C_{rec.p.p.a.} – suma cheltuielilor viitoare privind recuperarea pierderilor producției agricole în perioada de gestiune curentă;

C_{rec.p.p.a.pl.} – costul pierderilor producției agricole în perioada de gestiune (planificată);

V_{pl.} – volumul planificat al extracției pentru zăcămintul respectiv (în expresie naturală);

V_{ef.} – volumul efectiv al extracției resurselor naturale pe parcursul perioadei de gestiune (volumul efectiv în expresie naturală).

Costul pierderilor producției agricole în perioada de gestiune (planificate) se determină ca diferența dintre costul pierderilor producției agricole în perioada de gestiune precedentă și costul pierderilor producției agricole în perioada de gestiune precedentă ce a fost recunoscută la deducere.

Secțiunea a 8-a

Deducerea cheltuielilor legate de formarea rezervelor tehnice și rezervelor matematice ale asiguratorului

57. Deducerea cheltuielilor legate de formarea de către asigurator a rezervelor tehnice și rezervelor matematice se efectuează în mărimea sumelor defalcate în aceste rezerve, obținute ca rezultat al calculelor trimestriale și anuale, efectuate în conformitate cu actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare emise în acest sens. Deducerea cheltuielilor se efectuează în perioada fiscală de gestiune.

Secțiunea a 9-a

Deducerea cheltuielilor privind donațiile în scopuri filantropice sau de sponsorizare

58. Donațiile în scopuri filantropice sau de sponsorizare reprezintă donații efectuate în conformitate cu prevederile art.36 alin.(2) din Cod în scopurile prevăzute la art.2 și 3 din Legea nr.1420-XV din 31 octombrie 2002 cu privire la filantropie și sponsorizare.

59. Filantrop sau sponsor poate fi orice persoană rezidentă (juridică și fizică) care desfășoară activitate de întreprinzător, indiferent de forma de proprietate, care efectuează donații filantropice sau de sponsorizare sub formă de:

1) transmitere dezinteresată (gratuită sau în condiții avantajoase) a drepturilor de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra oricăror bunuri care sînt obiecte ale dreptului de proprietate, inclusiv asupra mijloacelor bănești și/sau obiectelor proprietății intelectuale;

2) executare și prestare dezinteresată (gratuită sau în condiții avantajoase) a lucrărilor și serviciilor.

60. Donațiile în scopuri filantropice sau de sponsorizare pot fi efectuate atât în formă bănească, cât și nebănească.

61. Agenții economici care pe parcursul perioadei fiscale au efectuat donații în scopuri filantropice sau de sponsorizare trebuie să confirme cheltuielile suportate pentru a primi dreptul de a deduce aceste cheltuieli.

62. Deducerea oricăror donații efectuate în decursul perioadei fiscale în scopuri filantropice sau de sponsorizare se permite în quantum ce nu depășește indicatorul stabilit la art.36 alin.(1) din Cod din venitul impozabil.

63. Drept bază pentru acordarea donațiilor filantropice sau a sponsorizărilor o constituie contractul de donație și cererea în formă scrisă din partea beneficiarilor care doresc să primească astfel de ajutor și care, în cadrul Codului, au acest drept.

64. Agentul economic care face donația în formă nebănească, sub formă de un bun se consideră ca persoană care a vândut bunul la un preț ce reprezintă baza lui valorică ajustată. Calcularea bazei valorice ajustate a proprietății la momentul donației se efectuează conform prevederilor pct.88 din Catalogul mijloacelor fixe și activelor nemateriale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.338 din 21 martie 2003. Pentru active, cu excepția proprietății pentru care se calculează amortizarea și a activelor de capital, baza valorică ajustată reprezintă valoarea contabilă a activelor la momentul donației.

65. În cazul în care donațiile au formă nebănească, confirmarea donației se face în baza următoarelor documente:

1) contractul de donație filantropică/contract de sponsorizare încheiat între filantrop/sponsor și beneficiarul ajutorului filantropic/sponsorizării în formă simplă scrisă, iar în cazul donării cu titlu filantropic/de sponsorizare a bunurilor imobile, autentificat notarial, cu specificarea fiecăreia dintre valorile donate (mărfuri și materiale), menționându-se scopul donației sau destinația bunurilor donate;

2) contractul încheiat, împuternicirile oferite de destinatar și, în cazul existenței deciziei conducerii organizației care acordă ajutorul filantropic/sponsorizarea, documentul primar cu regim special – factura fiscală. În factura fiscală se indică denumirea mărfurilor, expeditorul încărcăturii, destinatarul, iar în partea de jos se introduce nota “Donație filantropică”/“Sponsorizare”.

66. În cazurile în care donațiile filantropice sau sponsorizările au fost făcute sub formă monetară, suplimentar contractului de donație/sponsorizare, drept document confirmativ servește documentul de plată la adresa beneficiarilor.

Secțiunea a 10-a

Deducerea cheltuielilor din investiții

67. În sensul aplicării prevederilor art.36 alin.(4) din Cod, investiția constituie activul deținut de întreprinderea investitoare în scopul ameliorării situației financiare prin obținerea veniturilor (dobânzilor, dividendelor, redevențelor etc.), majorarea capitalului propriu și obținerea altor profituri (în special ca rezultat al operațiunilor comerciale).

Proprietate investițională constituie investiții în terenuri, clădiri, obiecte de preț care nu se utilizează și nu se exploatează la întreprinderea-investitor sau la altă întreprindere din aceeași categorie.

La calcularea venitului impozabil din activitatea de investiții se deduc cheltuielile legate de investițiile ce țin de cheltuielile ordinare și necesare, achitate sau suportate pe parcursul perioadei fiscale în scopul obținerii venitului din investiții.

Acestea cuprind cheltuielile pentru serviciile de consulting și intermediare, pentru serviciile de păstrare și evidență a titlurilor de valoare și evidență a calculelor privind operațiunile cu acestea, pentru registrul acționarilor, pentru înregistrarea acțiunilor cotate la bursă, alte cheltuieli legate de investiții, precum și dobânzile calculate pe datorii, cu condiția ca dobânda să nu depășească suma venitului din investiții.

Secțiunea a 11-a

Deducerea cheltuielilor pentru acordarea burselor private

68. Angajatorul este în drept să deducă cheltuielile suportate pe parcursul perioadei fiscale pentru acordarea burselor private conform Legii nr.130 din 11 iulie 2014 privind bursele private.

69. Quantumul bursei private acordate lunar nu poate depăși trei salarii minime pe țară din luna respectivă și se stabilește în contractul de acordare a bursei private.

70. Deducerea cheltuielilor suportate în conformitate cu prevederile pct.67 se permite numai la prezentarea următoarelor documente confirmative:

1) copia contractului de admitere la studii și/sau adeverința emisă de instituția de învățământ (pe teritoriul Republicii Moldova sau în străinătate);

2) copia contractului de acordare a bursei private.

71. Bursele care sînt acordate cu încălcarea prevederilor Legii nr.130/2014 privind bursele private nu sînt deductibile în scopuri fiscale.

[Pct.71 în redacția Hot.Guv. nr.44 din 30.01.2019, în vigoare 01.03.2019]

Secțiunea a 12-a

Deducerea cheltuielilor pentru organizarea procesului de instruire a ucenicilor în programele de formare profesională tehnică prin învățământ dual

72. Angajatorul este în drept să deducă cheltuielile legate de organizarea și realizarea programelor de formare profesională tehnică prin învățământ dual, inclusiv cele ce țin de:

1) remunerarea (salariul sau retribuția conform contractelor de prestări servicii) maiștrilor-instrucitori în producție și salariile ucenicilor;

2) asigurarea ucenicilor cu materiale necesare pentru instruirea practică (în special, unelte și materiale consumabile) și cu echipamente, după caz;

3) punerea la dispoziție și întreținerea spațiilor de instruire a ucenicilor.

73. Deducerea cheltuielilor suportate în conformitate cu prevederile pct.72 din prezentul Regulament se permite la prezentarea următoarelor documente confirmative:

1) ordinul intern al angajatorului, care specifică lista ucenicilor admiși la programul de formare profesională tehnică prin învățământ dual;

2) acordul de cooperare încheiat între agentul economic și instituția de învățământ profesional tehnic;

3) contractul de ucenicie în învățământul dual, încheiat între agentul economic și ucenic;

4) contractul, factura sau alte documente care confirmă costurile suportate de agentul economic în legătură cu programul de formare profesională tehnică prin învățământul dual respectiv.

Secțiunea a 13-a

Cheltuieli nepermise spre deducere

74. Nu se permite deducerea:

- 1) cheltuielilor personale și familiale;
- 2) sumelor plătite la procurarea terenurilor;
- 3) sumelor plătite la procurarea proprietății pentru care se calculează amortizarea și față de care se aplică prevederile art.26, 26¹, 28 și 29 din Cod;
- 4) sumelor pentru compensații, remunerații, dobânzi, plăți pentru închirieri de bunuri și altor cheltuieli efectuate în interesul unui membru al familiei contribuabilului, al unei persoane cu funcții de răspundere sau al unui conducător de agent economic, al unui membru al societății sau al altei persoane interdependente, dacă nu există justificarea plății unei astfel de sume;
- 5) pierderilor în urma vânzării sau schimbului proprietății, îndeplinirii lucrărilor și prestării serviciilor, efectuate, în mod direct sau mijlocit, între persoanele interdependente;
- 6) cheltuielilor pentru care s-au format obligațiuni privind persoanele interdependente care folosesc metoda de casă;
- 7) cheltuielilor legate de obținerea venitului scutit de impozitare;
- 8) cheltuielilor neconfirmate documentar, ce depășesc limita stabilită de Cod din venitul impozabil al contribuabilului;
- 9) sumelor achitate sau suportate în folosul titularului patentei de întreprinzător și persoanelor fizice care desfășoară activități independente;
- 10) plăților pentru eliminările supranormative de substanțe poluante în mediul înconjurător și folosirea supralimită a resurselor naturale;
- 11) cheltuielilor legate de investigații și cercetări științifice referitoare la terenuri sau alte bunuri supuse amortizării, precum și a altor cheltuieli achitate sau suportate în scopul descoperirii ori precizării locului de amplasare a resurselor naturale, determinării cantității și calității lor;
- 12) impozitelor pe venit, penalităților și amenzilor aferente lor, precum și a amenzilor și penalităților aferente altor impozite, taxe și plăți obligatorii la buget, a amenzilor și penalităților aplicate pentru încălcarea actelor normative;
- 13) impozitelor achitate în numele unei persoane, alta decât contribuabilul;
- 14) sumelor din reevaluarea, deprecierea mijloacelor fixe și altor active, precum și din modificarea valorii investițiilor imobiliare până la valoarea justă;
- 15) altor cheltuieli ce depășesc limite stabilite de Cod.

75. Contribuabilul care aplică contabilitatea angajamentelor nu are dreptul la deducerea cheltuielilor până la momentul efectuării plăților, dacă aceste sume reprezintă datorie față de o persoană interdependentă care aplică contabilitatea de casă.

Capitolul VI PIERDERI FISCALE

76. În scopuri fiscale, pierderile fiscale apar ca rezultat al depășirii cheltuielilor legate de activitatea de întreprinzător recunoscute în scopuri fiscale asupra venitului obținut din desfășurarea acestei activități.

77. Pierderile rezultate din activitatea de întreprinzător (depășirea deducerilor prevăzute, conform Codului, față de venitul brut) se reportă în timp ținând cont de prevederile art.32 din Cod existente la momentul formării acestora.

78. Pierderile rezultate din activitatea de întreprinzător formate în perioada 2010-2011 au fost reportate eşalonat, în părți egale, în fiecare din următorii cinci ani, iar pentru perioadele 2012-2015 – în părți egale în următorii trei ani conform tabelului.

**Modul de reportare
a pierderilor fiscale suportate în perioadele fiscale 2010-2016**

Anii cu pierderi fiscale	Perioadele fiscale în care se permite spre deducere pierderea fiscală a anilor precedenți					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
2010	1/5	1/5	1/5	1/5	1/5	
2011		1/5	1/5	1/5	1/5	1/5
2012			1/3	1/3	1/3	
2013				1/3	1/3	1/3
2014					1/3	1/3
2015						1/3

79. Pierderile rezultate din activitatea de întreprinzător formate începînd cu perioada 2016 se reportează eşalonat pe următoarele cinci perioade fiscale. Suma permisă pentru reportare pentru una din perioadele fiscale următoare celei în care s-a înregistrat pierderea este stabilită de contribuabil în limita venitului impozabil înregistrat, redusă cu suma permisă spre deducere.

Capitolul VII

FACILITĂȚI FISCALE AFERENTE IMPOZITULUI PE VENIT

80. Facilitățile (scutirile) aferente impozitului pe venit sînt reglementate de prevederile titlului II din Codul și ale Legii pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal, precum și ale legii bugetului de stat pe anul respectiv. La determinarea obligațiilor fiscale privind impozitul pe venit, agenții economici pot utiliza facilitățile sub formă de:

- 1) reducere parțială sau totală a venitului impozabil;
- 2) scutire a unui anumit quantum al venitului;
- 3) reducere a cotei de impozitare sau scutire totală ori parțială de plata impozitului.

81. Anumite categorii de contribuabili, la respectarea unor condiții, beneficiază de scutirea aferentă impozitului pe venit, pornind de la un anumit quantum al venitului obținut în urma desfășurării activității.

În asemenea cazuri, mărirea facilității, luînd în calcul scutirea unui anumit quantum al venitului, se determină în următorul mod:

- 1) ținînd cont de datele contabilității financiare, se determină quantumul venitului ce urmează a fi scutit de impozitare;
- 2) se determină ponderea venitului scutit de impozitare în totalul de venituri, cu excepția altor venituri scutite de impozitare;
- 3) se determină quantumul cheltuielilor aferente obținerii venitului scutit de impozitare prin aplicarea ponderii procentuale determinate la subpct. 2) la mărirea totală a cheltuielilor. În cazul în care cheltuielile efective aferente nemijlocit obținerii venitului

scutit de impozitare sînt mai mari decît cuantumul cheltuielilor determinat prin aplicarea ponderii, se utilizează indicatorul mai mare;

4) se determină profitul aferent venitului scutit de impozitare, a cărui mărime se determină ca diferența dintre indicatorul stabilit la subpct. 1) și cel stabilit la subpct. 3);

5) se determină raportul dintre profitul obținut pornind de la mărimea venitului scutit de impozitare (indicatorul subpct. 4)) și profitul obținut în perioada gestionară pînă la impozitare;

6) indicatorul reflectat la subpct. 5) se utilizează la determinarea sumei facilității acordate dintr-un anumit cuantum al venitului, prin înmulțirea indicatorului respectiv cu suma venitului pînă la aplicarea facilității fiscale.

82. În scopul aplicării art.49 din Cod, noțiunea de mărfuri (servicii) produse în zona economică liberă corespunde genurilor de activitate pasibile desfășurării activității în zona economică liberă care sînt stabilite la art.6 alin.(10) din Legea nr.440-XV din 27 iulie 2001 cu privire la zonele economice libere.

Mărfurile sînt calificate ca fiind “ produse în zonă ” la întrunirea alternativă a condițiilor stabilite de prevederile art.7 alin.(4¹) din Legea cu privire la zonele economice libere.

În vederea asigurării corectitudinii aplicării facilității fiscale pentru agenții economici care livrează mărfuri (servicii) produse în zona economică liberă către alți rezidenți ai zonelor economice libere pentru mărfurile (serviciile) orientate spre export, se va asigura dispunerea de următoarele documente:

1) declarația în formă arbitrară, care va conține informația despre participanții tranzacției, mărfurile și serviciile produse în zonă livrate pentru producerea mărfurilor (serviciilor) orientate spre export;

2) contractele de livrare a mărfurilor (serviciilor) pentru producerea mărfurilor (serviciilor) orientate spre export;

3) facturile fiscale aferente.

Contribuabilii pot beneficia de facilitățile prevăzute la art.49 lit.c) și d) din Cod în mod repetat, la îndeplinirea condițiilor stabilite.

Facilitățile fiscale stabilite la art.49 din Cod nu se aplică pentru Aeroportul Internațional Liber “Mărculești” și Portul Internațional Liber “Giurgiuiești”.

83. Unul și același agent economic (contribuabil), la respectarea condițiilor stipulate prin legislație, are dreptul să beneficieze de facilitățile fiscale aferente impozitului pe venit.

La determinarea mărimii facilității, este necesar să se țină cont de succesiunea acordării facilităților:

1) inițial, se determină facilitățile care prevăd reducerea venitului impozabil cu suma facilității determinată în conformitate cu prevederile legislației;

2) ulterior, din venitul impozabil rămas după diminuarea lui cu venitul supus înlesnirii, se determină facilitățile (facilitățile) care prevede (prevăd) reducerea cotei impozitului pe venit.

Capitolul VIII

DETERMINAREA IMPOZITULUI PE VENIT

84. Impozitul pe venit se determină prin aplicarea cotei impozitului la venitul impozabil, determinat conform legislației.

85. Trecerea în cont a impozitului în temeiul art.81 din Cod se face prin metodele și în termenele stabilite la art.80¹ și art.84 din Cod.

86. Metoda de achitare a impozitului pe venit în rate este aleasă de către contribuabil și poate fi modificată pe parcursul perioadei fiscale.

87. În cazul impozitului pe venit achitat în orice stat străin, trecerea în cont a impozitului se realizează dacă acest venit urmează a fi supus impozitării și în Republica Moldova, conform modului stabilit la art.82 din Cod, în baza documentului ce atestă veniturile obținute în statul străin, eliberat de autoritatea fiscală (sau Ministerul Finanțelor) a statului menționat, dar nu mai mult decât suma calculată la cotele aplicate în Republica Moldova.

88. Agenții economici rezidenți ai parcurilor din industria tehnologiei informației achită impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător prin intermediul impozitului unic, în conformitate cu modul stabilit la capitolul 1 al titlului X din Cod.

Dacă pe parcursul anului contribuabilul aplică atât regimul standard de impozitare, prevăzut la titlul II din Cod, cât și regimul impozitului unic, stabilit la capitolul 1 al titlului X din Cod, în legătură cu tranziția de la un regim la altul, venitul impozabil se determină ca diferența dintre suma venitului brut realizat în perioada aplicării regimului standard de impozitare și mărimea cheltuielilor permise spre deducere în conformitate cu titlul II din Cod suportate în perioada aplicării acestui regim, ținând cont de particularitățile specificate la art.27¹ din Cod.

89. Impozitul pe venit se declară și se achită în modul și în termenele stabilite în Cod.

Anexa nr.2
la Hotărîrea Guvernului
nr.693 din 11 iulie 2018

REGULAMENT

cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venitul persoanelor fizice rezidente cetățeni ai Republicii Moldova

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

1. Obiectivul Regulamentului cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venitul persoanelor fizice rezidente cetățeni ai Republicii Moldova (în continuare – *Regulament*) constă în reglementarea modului de calculare și achitare a impozitului pe venit de către persoanele fizice rezidente, a modului de determinare a scutiilor și deducerilor la care are dreptul contribuabilul, a modului de reținere a impozitului pe venit la sursa de plată din plățile efectuate în favoarea persoanelor fizice rezidente, în conformitate cu prevederile Codului fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007) (în continuare – *Cod*), cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii nr.1164-XIII din 24 aprilie 1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările și completările ulterioare.

2. Subiecții impunerii sînt prevăzuți la art.13 din Cod.

3. Obiectul impunerii este stabilit la art.14 din Cod.

4. Obiect al impunerii pentru câștigurile și veniturile ce țin de reținerea finală a impozitului din unele tipuri de venit este exclusiv acest câștig și/sau venit.

5. Subiecții impunerii stabiliți prin prezentul Regulament își determină obligațiile fiscale privind impozitul pe venit după metoda de casă.

6. La calcularea venitului impozabil, în venitul brut al persoanelor fizice rezidente nu se includ tipurile de venituri specificate drept neimpozabile în Cod și în Legea nr.1164-XIII din 24 aprilie 1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal, precum și cele specificate la art.90¹ și capitolul 1 al titlului X din Cod.

7. Cotele impozitului pe venit pentru perioada fiscală de gestiune sînt stabilite la art.15 din Cod.

8. Reținerea impozitului pe venit la sursa de plată din plățile, altele decît salariul, efectuate în folosul subiecților impunerii se face la momentul plății și conform cotelor în vigoare, în cazurile prevăzute de Cod.

9. Obligația de reținere a impozitului pe venit este stabilită pentru orice persoană care desfășoară activitate de întreprinzător, cu excepția deținătorilor de patente de întreprinzător, orice reprezentanță conform art.5 pct.20), reprezentanță permanentă, instituție, organizație, inclusiv orice autoritate publică și instituție publică care efectuează plăți al căror regim de impunere este reglementat de art.89, art.90, art.90¹ alin.(3)-(3³), (3⁵) și (3⁶) din Cod, corespunzător tipului venitului achitat, după caz.

10. Reținerea impozitului la sursa de plată se efectuează la momentul plății, indiferent de forma achitării venitului – fie monetară, fie nemonetară (în natură).

Capitolul II

VENITURI IMPOZABILE

11. Componenta surselor de venit impozabile este stabilită la art.18 din Cod.

12. În componența veniturilor impozabile se includ și facilitățile acordate de angajator specificate la art.19 din Cod, al căror mod de acordare este stabilit în Regulamentul cu privire la reținerea impozitului pe venit din salariu și din alte plăți efectuate de către angajator în folosul angajatului, precum și din plățile achitate în folosul persoanelor fizice care nu practică activitate de întreprinzător pentru serviciile prestate și/sau efectuarea de lucrări, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.697 din 22 august 2014.

13. Sumele ce se încadrează în plafoanele medii stabilite la pct.34, 40 și 43 din anexa nr.1 nu se consideră drept recompense și facilități acordate de angajator din perspectiva angajatului și nu implică obligații fiscale, de reținere sau calculare adiționale pentru angajați.

14. În componența venitului din investiții și venitului financiar obținute în străinătate de către persoanele fizice rezidente cetățeni ai Republicii Moldova se includ următoarele tipuri de venituri obținute peste hotarele Republicii Moldova:

- 1) venitul sub formă de dividende;
- 2) venitul sub formă de dobîndă;
- 3) venitul sub formă de royalty;
- 4) venitul de la înstrăinarea activelor de capital.

15. Venitul obținut în valută străină se recalculează în monedă națională la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data achitării lui, ținînd cont de reglementările stabilite la art.21 din Cod.

Capitolul III SCUTIRI

16. Scutirile reprezintă un drept al contribuabililor persoane fizice rezidente cetățeni ai Republicii Moldova.

17. Contribuabilii persoane fizice nerezidente care au obținut statut de rezident fiscal, în condițiile stabilite la art.5 pct.5) din Cod, au dreptul la scutirile stabilite de legislație.

18. Fiecare contribuabil are dreptul la scutirile stipulate la art.33-35 din Cod, cu condiția respectării prevederilor acestora.

19. În cazul în care pe parcursul perioadei fiscale scutirea la care are dreptul contribuabilul nu a fost utilizată în cuantum întreg, prin depunerea declarației cu privire la impozitul pe venit, scutirea se va utiliza în mărimea indicatorului stabilit la art.33-35 din Cod, după caz, dar nu mai mult decât valoarea veniturilor obținute pe parcursul anului.

20. Contribuabilii menționați la pct.16 și 17 sînt în drept să utilizeze scutirile la care au dreptul conform legislației fiscale fie la locul de muncă de bază, fie la locul de muncă prin cumul și/sau la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit (prin depunerea declarației cu privire la impozitul pe venit în modul stabilit de legislație).

21. Modul de acordare a scutirilor la locul de muncă este stabilit în Regulamentul cu privire la reținerea impozitului pe venit din salariu și din alte plăți efectuate de către angajator în folosul angajatului, precum și din plățile achitate în folosul persoanelor fizice care nu practică activitate de întreprinzător pentru serviciile prestate și/sau efectuarea de lucrări, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.697 din 22 august 2014.

22. Persoana fizică rezidentă aflată în relații de căsătorie are dreptul la o scutire suplimentară în mărimea indicatorului prevăzut la art.34 alin.(1) sau alin.(2) din Cod pentru perioada fiscală respectivă, cu condiția că soția(soțul) nu beneficiază de scutire personală.

[Pct.22 modificat prin Hot.Guv. nr.44 din 30.01.2019, în vigoare 01.03.2019]

23. Dacă pe parcursul perioadei fiscale persoana fizică rezidentă solicită/renunță la o scutire suplimentară în baza art.34 din Cod, atunci atît soția, cît și soțul au obligația de depunere a declarației cu privire la impozitul pe venit în care se va decide asupra dreptului de utilizare a scutirii prin indicarea acesteia în declarația menționată.

24. În cazurile în care pe parcursul perioadei fiscale contribuabilul și soția(soțul) acestuia au beneficiat fiecare de scutirea sa personală, iar conform rezultatelor perioadei fiscale, au decis că soția(soțul) renunță la scutirea personală în favoarea contribuabilului, atît contribuabilul, cît și soția(soțul) prezintă declarația cu privire la impozitul pe venit pentru recalcularea obligației privind impozitul pe venit.

25. În cazurile în care pe parcursul perioadei fiscale contribuabilul a beneficiat de scutirea personală și de o scutire suplimentară în baza art.34 din Cod, iar conform rezultatelor perioadei de declarare, a decis să renunțe la scutirea suplimentară, atît contribuabilul, cît și soția(soțul) acestuia urmează să prezinte declarația cu privire la impozitul pe venit pentru recalcularea obligației privind impozitul pe venit.

26. Dacă pe parcursul perioadei declarate contribuabilul a beneficiat de scutirea personală și de scutirea acordată de soție(soț), în cazul divorțului, ambii soți urmează să prezinte declarațiile, în care contribuabilul renunță la scutirea acordată de soție(soț), de care a beneficiat pe parcursul perioadei declarate, iar soția(soțul) contribuabilului indică scutirea sa personală.

27. Contribuabilii care primesc venituri salariale de la rezidenții parcurilor din industria tehnologiei informației, care pe parcursul perioadei fiscale au obținut venituri impozitate conform capitolului 1 al titlului X din Cod, precum și cei care primesc venituri în baza art.24 alin.(16) din Legea nr.1164-XIII din 24 aprilie 1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal sînt privați de dreptul de a folosi scutirile stabilite la art.33-35 din Cod. Scutirile neutilizate în acest caz nu pot fi transmise către soție(soț).

28. Dacă pe parcursul perioadei fiscale contribuabilii menționați la pct.27 au beneficiat de scutirile stabilite la art.33-35 din Cod, aceștia urmează să prezinte declarația cu privire la impozitul pe venit pentru recalcularea obligației la impozitul pe venit, cu excluderea scutirilor.

29. Dacă pe parcursul perioadei fiscale contribuabilul a beneficiat de o scutire suplimentară în baza art.34 din Cod pentru soțul(soția) ce corespunde condițiilor stabilite la pct.27, acesta urmează să depună declarația cu privire la impozitul pe venit pentru recalcularea obligației la impozitul pe venit, prin excluderea acesteia.

30. Persoana fizică rezidentă are dreptul la scutirea care constituie indicatorul stabilit la art.35 alin.(1) din Cod pentru fiecare persoană întreținută, cu excepția invalizilor din copilărie, pentru care scutirea constituie indicatorul prevăzut la art.33 alin.(1) din Cod.

31. Persoană întreținută se consideră persoana care întrunește cerințele stipulate la art.35 alin.(2) din Cod.

32. În cazul scutirii pentru persoanele întreținute se va ține cont de veniturile din orice sursă de venit obținute de către persoanele întreținute (atît cele impozabile, cît și cele neimpozabile) atît din sursele aflate în Republica Moldova, cît și din orice surse aflate în afara Republicii Moldova.

33. În cazul în care pe parcursul perioadei fiscale contribuabilul obține/pierde dreptul la scutirea stabilită la art.35 din Cod ca urmare a nașterii/decesului persoanei întreținute, prin depunerea declarației cu privire la impozitul pe venit aferentă perioadei fiscale în cauză, acesta este în drept să utilizeze scutirea pentru persoană întreținută în quantum întreg prevăzut în art.35 din Cod. Beneficierea de scutire în quantum întreg este asigurată prin indicarea acesteia în declarația cu privire la impozitul pe venit.

34. Indiferent de faptul dacă contribuabilul beneficiază de scutirea personală sau o transmite soțului(soției), acesta continuă să beneficieze de scutirea pentru persoanele întreținute în condițiile prevăzute la art.35 din Cod.

Capitolul IV DEDUCERI

35. Contribuabilului i se permite deducerea din venitul brut a următoarelor cheltuieli:
1) primele de asigurare obligatorie de asistență medicală, achitate în quantumurile determinate conform legislației în vigoare în perioada fiscală respectivă (art.36 alin.(6) din Cod);

2) contribuțiile obligatorii în bugetul asigurărilor sociale de stat achitate de persoanele fizice pe parcursul perioadei fiscale în quantumurile stabilite de legislație (art.36 alin.(7) din Cod);

3) cheltuielile de investiții (art.36 alin.(4) din Cod).

36. Deducerea cheltuielilor suportate în legătură cu obținerea venitului din investiții și a venitului financiar, obținute atît în țară, cît și în străinătate, se permite numai în limita venitului obținut. Cheltuielile de investiții țin de:

1) cheltuielile ordinare și necesare, achitate sau suportate pe parcursul perioadei fiscale în scopul obținerii venitului din investiții;

2) dobânzile la datorie, cu condiția ca acestea să nu depășească suma venitului din investiții.

Deducerea cheltuielilor de investiții se va asigura în baza documentelor care confirmă suportarea acestora;

3) vărsămintele efectuate în fondul nestatal calificat de pensii (art.66 alin.(2) din Cod), în condițiile art.67 alin.(1) din Cod.

Capitolul V

CREȘTEREA ȘI PIERDERILE DE CAPITAL

37. Noțiunile aferente creșterii și pierderilor activelor de capital, precum și modul de determinare a acestora sînt reglementate de capitolul 5 din Cod.

38. Cheltuielile suportate pentru procurarea și pentru crearea activelor de capital urmează a fi confirmate documentar. Lista documentelor ce atestă baza valorică a activelor de capital se aprobă de Ministerul Finanțelor, cu publicarea în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

39. Dacă în urma unei tranzacții contribuabilul obține în proprietate două sau mai multe active de capital, suma achitată se distribuie fiecărui activ de capital obținut, proporțional cu valoarea sa de piață la data efectuării tranzacției.

40. Dacă activul e înstrăinat de mai multe persoane care aveau dreptul de proprietate asupra acestuia, atît suma încasată, cît și baza valorică ajustată se distribuie proporțional cotei-părți deținute de fiecare proprietar.

41. Activele de capital aflate în posesia contribuabilului la 1 ianuarie 1998 se consideră procurate la prețurile de piață în vigoare la această dată.

42. Baza valorică a activelor de capital sub formă de acțiuni sau alte titluri de proprietate în activitatea de întreprinzător, obținută ca rezultat al contribuției la capitalul unui agent economic efectuate după 1 ianuarie 1998, este valoarea contribuției exprimată în bani conform documentelor de fondare a agentului economic.

43. În cazul în care contribuabilul obține de la mai multe persoane proprietatea asupra unuia și aceluiași agent economic, baza valorică a activelor de capital sub formă de acțiuni și alte titluri de proprietate în activitatea de întreprinzător, care reflectă valori diferite, se determină în mărimea mediei aritmetice calculate.

44. În cazul activului înstrăinat pentru care achitarea se face în rate, în perioade fiscale diferite, obligația de determinare a creșterii de capital apare pentru fiecare perioadă corespunzător cotelor stabilite de contract, sau în cote egale, cînd contractul nu stabilește. Respectiv, baza valorică utilizată la determinarea creșterii de capital în acest caz va constitui baza valorică a activului înstrăinat diminuat proporțional cotelor corespunzătoare.

Capitolul VI

REȚINEREA PREALABILĂ LA SURSA DE PLATĂ A IMPOZITULUI PE VENIT

45. Reținerea prealabilă la sursa de plată se realizează pentru veniturile specificate la art.89 și 90 din Cod.

46. În cazul achitării dobânzilor în folosul persoanelor fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier), plătitorul menționat la art.90 din Cod este obligat să rețină din fiecare dobândă și să achite ca parte a impozitului o sumă egală cu indicatorul stabilit la art.89 din Cod din plata efectuată.

47. Prevederile pct.46 în partea ce ține de reținerea impozitului pe venit la sursa de plată nu se aplică asupra dobânzilor specificate la art.24 alin.(7) din Legea nr.1164-XIII din 24 aprilie 1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal, în condițiile specificate de acesta.

48. Reținerea prealabilă a impozitului la sursa de plată, conform pct.45, se aplică aferent plăților pentru veniturile specificate la art.18 din Cod, cu excepția acelor venituri pentru care se aplică norme speciale.

49. Reținerea impozitului pe venit la sursa de plată, în conformitate cu art.90 din Cod, nu se efectuează dacă plata se referă la veniturile specificate la art.20 din Cod și în Legea nr.1164-XIII din 24 aprilie 1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal drept venituri neimpozabile.

50. Sumele din care urmează a fi reținut în prealabil impozitul la sursa de plată nu includ taxa pe valoarea adăugată și alte plăți obligatorii la buget.

51. Suma achitată la buget a impozitului reținut în prealabil urmează a fi trecută în contul impozitului pe venit pasibil de a fi achitat de către persoanele beneficiari ai venitului, în conformitate cu art.81 din Cod.

52. În cazul în care are loc achitarea treptată (în rate) a plății (venitului), impozitul, conform cotei în vigoare, se va reține din suma efectivă ce se achită.

53. Plățile scutite de reținere prealabilă a impozitului pe venit sînt specificate la art.90 din Cod.

54. Scutirea de reținerea prealabilă a impozitului pe venit stabilește pentru beneficiarul venitului obligația de declarare și achitare a impozitului pe venit aferent, în condițiile art.83 alin.(2) din Cod.

Capitolul VII

REȚINEREA FINALĂ LA SURSA DE PLATĂ A IMPOZITULUI PE VENIT DIN UNELE TIPURI DE VENITURI

55. În cazul efectuării plăților aferente veniturilor care se referă la art.90¹ alin.(3)-(3³), (3⁵) și (3⁶) din Cod, fiecare plătitor reține în final, ca parte a impozitului, o sumă în mărimea cotei stabilite la art.90¹ din Cod.

56. Cheltuielile de compensare aferente contractelor de locațiune a bunurilor mobile sau imobile, direct delimitate de plata pentru folosirea proprietății mobiliare și imobiliare nu generează obligații aferente impozitului pe venit.

57. În cazul achitării dividendelor, inclusiv sub forme de cote-părți, cota de impunere se determină ținînd cont de statutul beneficiarului persoană fizică sau persoană juridică și de perioada fiscală aferentă.

58. În cazul obținerii de către persoana fizică a veniturilor aferent cărora se aplică reținerea finală a impozitului pe venit, ținînd cont că art.90¹ din Cod indică scutirea de la declararea acestora, atunci cînd se constată nereținerea impozitului sau reținerea la o altă cotă decît cea stabilită, urmărirea obligației se realizează la contribuabilul responsabil de reținerea impozitului pe venit la sursa de plată.

Capitolul VIII DETERMINAREA IMPOZITULUI PE VENIT

59. Impozitul pe venit se determină prin aplicarea cotei impozitului la venitul impozabil, cu excepția veniturilor specificate la art.90¹ din Cod, pentru care obiect al impunerii este exclusiv acest câștig și/sau venit.

60. Impozit pe venit achitat de sine stătător se consideră impozitul achitat în rate și/sau din propria inițiativă în scopul micșorării sumei impozitului pe venit, calculat din suma totală a veniturilor obținute în perioada fiscală.

61. Trecerea în cont a sumelor impozitului pe venit reținute conform art.88, 89 și 90 din Cod se efectuează în baza informației privind tipul venitului achitat, suma acestuia, suma scutirilor acordate conform art.33-35 din Cod, suma deducerilor prevăzute la art.36 alin.(6) și (7) din Cod, precum și, în cazul reținerii, suma impozitului reținut, prezentată persoanei fizice de către plătitorul venitului specificat la art.90 din Cod, în termenul stabilit de art.92 alin.(4) din Cod.

62. În cazul impozitului pe venit achitat în orice stat străin, trecerea în cont a impozitului se realizează dacă acest venit urmează a fi supus impozitării și în Republica Moldova, conform modului stabilit la art.82 din Cod, în baza documentului ce atestă veniturile obținute în statul străin, eliberat de autoritatea competentă a statului menționat, dar nu mai mult decât suma calculată la cotele aplicate în Republica Moldova.

63. La determinarea obligației anuale privind impozitul pe venit al persoanelor care pe parcursul anului au fost angajați ai rezidenților parcurilor din industria tehnologiei informației, cotele impozitului pe venit se aplică pentru venitul care nu a fost impozitat prin aplicarea impozitului unic.

Angajații care primesc venituri salariale de la rezidenții parcurilor din industria tehnologiei informației în baza contractelor individuale de muncă și actelor normative ce conțin norme ale dreptului muncii nu au obligații privind impozitul pe venit aferent acestor venituri. Impozitul în cauză se achită prin intermediul impozitului unic de la rezidenții parcurilor din industria tehnologiei informației, în conformitate cu modul stabilit în titlul X din Cod.

64. Impozitul pe venit se declară și se achită în modul stabilit de Ministerul Finanțelor.

Anexa nr.3
la Hotărîrea Guvernului
nr.693 din 11 iulie 2018

REGULAMENT cu privire la impozitul pe venitul nerezidenților

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

1. Obiectivul Regulamentului privind impozitul pe venitul nerezidenților (în continuare – *Regulament*) constă în reglementarea modului de calculare, reținere și achitare la buget a impozitului pe venit determinat/reținut la sursa de plată din veniturile nerezidentului obținute în Republica Moldova, în conformitate cu prevederile Codului

fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007) (în continuare – *Cod*).

2. Nerezident este orice persoană fizică sau juridică care corespunde prevederilor art.5 pct.6) din Cod.

Întregul venit al contribuabilului nerezident se împarte în venit obținut:

1) în Republica Moldova, din activități de întreprinzător sau din munca prin contract (acord) de muncă;

2) peste hotarele Republicii Moldova, din activități de întreprinzător sau din munca prin contract (acord) de muncă.

Dacă capitolul 11 al titlului II din Cod nu prevede altfel, la determinarea venitului impozabil al nerezidenților:

1) se va ține cont numai de venitul obținut în Republica Moldova;

2) se va permite deducerea numai a acelor cheltuieli care vizează direct venitul menționat la subpct. 1) supus impunerii în Republica Moldova.

Venitul nerezidentului se consideră obținut pe teritoriul Republicii Moldova doar în cazul în care acesta este legat de activitatea sa pe teritoriul țării. Veniturile obținute peste hotarele Republicii Moldova în urma activității pe teritoriul țării străine nu constituie obiectul impozitării cu impozitul pe venit la sursa de plată în Republica Moldova.

Capitolul II

DISTRIBUIREA VENITURILOR NEREZIDENȚILOR CONFORM SURSELOR DE FORMARE A ACESTORA

3. Lista categoriilor de venituri ale persoanelor juridice nerezidente obținute în Republica Moldova și peste hotarele ei este menționată la art.71 și 72 din Cod.

4. Contribuabilul nerezident care desfășoară o activitate în Republica Moldova prin intermediul reprezentanței permanente este plătitor al impozitului pe veniturile brute obținute din sursele Republicii Moldova, care sînt legate de reprezentanța permanentă și diminuate cu suma deducerilor exclusive a acelor cheltuieli, pierderi și altor plăți care se atribuie nemijlocit la aceste venituri ținînd cont de prevederile art.75 din Cod.

[Pct.4 modificat prin Hot.Guv. nr.44 din 30.01.2019, în vigoare 01.03.2019]

5. În tratatele internaționale privind evitarea dublei impuneri la care Republica Moldova este parte, la stabilirea venitului impozabil a reprezentanței permanente se admite deducerea cheltuielilor suportate pentru scopurile acestei reprezentanțe permanente, inclusiv cheltuielile de regie și administrative generale, indiferent de faptul dacă aceste cheltuieli sînt suportate în Republica Moldova, unde se află reprezentanța permanentă, sau peste hotarele ei, cu excepțiile stabilite în Cod. Totodată, deducerile acestor cheltuieli trebuie să fie confirmate documentar.

6. Reprezentanța permanentă în sensul impozitării este obligată să țină evidența separată a veniturilor brute și a cheltuielilor din activitatea de întreprinzător desfășurată atît pe teritoriul Republicii Moldova, cît și peste hotarele ei.

7. În cazul în care persoana juridică nerezidentă își desfășoară activitatea nu numai în Republica Moldova și, totodată, nu ține evidența separat, care ar permite să fie stabilit venitul obținut din activitatea desfășurată de către ea prin intermediul reprezentanței permanente, suma venitului brut poate fi stabilită în baza calculului, ținînd cont de unul dintre următorii indici:

1) ponderea venitului brut de la comercializarea producției (lucrărilor, serviciilor) în Republica Moldova în încasarea totală a persoanei juridice nerezidente din toată activitatea ei;

2) ponderea cheltuielilor legate de activitatea pe teritoriul Republicii Moldova în suma totală de cheltuieli a persoanei juridice nerezidente;

3) ponderea personalului scriptic ce practică activitate pe teritoriul Republicii Moldova în personalul scriptic al persoanei juridice nerezidente.

8. Nerezidentul care are reprezentanță permanentă în Republica Moldova își determină impozitul pe venit în modul general stabilit pentru agentul economic rezident, ținând cont de rigorile stabilite la art.75 din Cod.

Capitolul III

REȚINEREA IMPOZITULUI DIN VENITURILE ÎNDREPTATE ÎN FAVOAREA PERSONEI FIZICE ȘI/SAU JURIDICE NEREZIDENTE

9. Veniturile nerezidenților obținute în Republica Moldova sînt specificate la art.71 alin.(1) din Cod.

10. Veniturile persoanelor nerezidente, specificate la art.71 alin.(1) din Cod, urmează a fi supuse impunerii la sursa de plată potrivit art.91 din Cod, fără dreptul la deduceri.

11. Veniturile persoanelor fizice nerezidente, specificate la art.71 alin.(1) lit.n) și o) din Cod, urmează a fi supuse impozitării la sursa de plată în modul prevăzut la art.88 din Cod, fără dreptul la deduceri și/sau scutiri aferente acestor venituri.

12. Membrii personalului diplomatic și consular, ai personalului administrativ și tehnic și ai personalului de serviciu al acestora, precum și membrii familiilor lor care locuiesc împreună cu ei (dacă nu sînt cetățeni ai Republicii Moldova sau dacă nu au reședință permanentă în Republica Moldova) sînt scutiți de impozitul pe venit pentru venitul obținut în cadrul misiunii diplomatice. Pentru alte venituri obținute în Republica Moldova impozitul pe venit se determină în modul general stabilit.

13. Nu se impozitează venitul de către consultanții străini (care nu sînt cetățeni ai Republicii Moldova) care activează în baza proiectelor reglementate prin tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, dacă tratatul prevede acordarea scutirii. Lista tratatelor internaționale privind asistența tehnică și investițională la care Republica Moldova este parte și proiectele de asistență tehnică se aprobă de Guvern.

14. Din plățile efectuate în favoarea reprezentanțelor și a reprezentanțelor permanente înregistrate în Republica Moldova ale persoanelor juridice nerezidente nu se reține impozitul pe venit la sursa de plată.

15. Impozitarea veniturilor achitate în folosul nerezidentului, adică reținerea impozitului pe venit la sursa de plată, se efectuează cu abateri de la prevederile pct.11 în cazurile în care există un acord (o convenție) internațional(ă) privind evitarea dublei impuneri sau alte tratate internaționale în ceea ce privește normele impozitării, la care Republica Moldova este parte și care sînt ratificate în modul stabilit, care prevăd alte reguli și prevederi de impozitare decît cele prevăzute de Cod, în temeiul art.4 din Cod. În astfel de cazuri, la reținerea impozitului pe venit la sursa de plată se aplică regulile și prevederile acestor tratate (acorduri, convenții).

16. Pentru aplicarea prevederilor tratatelor internaționale, nerezidentul are obligația de a prezenta plătitorului de venit certificatul de rezidență eliberat de autoritatea competentă din statul de rezidență în condițiile stabilite de Cod.

17. Confirmarea veniturilor se face în modul stabilit de Ministerul Finanțelor.

18. Ministerul Finanțelor stabilește lista și forma documentelor solicitate conform art.92 din Cod, precum și modul de completare a acestora.

Anexa nr.4
la Hotărârea Guvernului
nr.693 din 11 iulie 2018

LISTA hotărârilor Guvernului care se abrogă

1. Hotărârea Guvernului nr.130 din 6 februarie 1998 “Cu privire la limitarea unor tipuri de cheltuieli permise spre deducere din venitul brut” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.26-27, art.191).

2. Hotărârea Guvernului nr.483 din 4 mai 1998 “Cu privire la modul deducerii cheltuielilor legate de formarea rezervelor tehnice și rezervelor matematice ale asiguratorului” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.62-65, art.594), cu modificările și completările ulterioare.

3. Hotărârea Guvernului nr.484 din 4 mai 1998 “Cu privire la limitele cheltuielilor de asigurare ale agenților economici și persoanelor fizice care practică activitatea de întreprinzător, permise ca deduceri de cheltuieli aferente activității de întreprinzător pentru scopuri fiscale” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.62-65, art.595), cu modificările și completările ulterioare.

4. Hotărârea Guvernului nr.485 din 4 mai 1998 “Cu privire la modul și cuantumul de deducere a cheltuielilor neconfirmate de contribuabili documentar” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.62-65, art.596).

5. Hotărârea Guvernului nr.488 din 4 mai 1998 “Despre aprobarea Regulamentului privind modul de calculare a obligațiilor fiscale în cazul efectuării operațiunilor în valută străină” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.62-65, art.599), cu modificările și completările ulterioare.

6. Hotărârea Guvernului nr.489 din 4 mai 1998 “Despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de confirmare a donațiilor pentru scopuri filantropice și/sau de sponsorizare” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.62-65, art.600), cu modificările și completările ulterioare.

7. Hotărârea Guvernului nr.490 din 4 mai 1998 “Despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de divizare a veniturilor obținute de către nerezidenți din sursele din Republica Moldova și a veniturilor obținute peste hotarele ei” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.62-65, art.601).

8. Hotărârea Guvernului nr.1390 din 24 noiembrie 2003 “Despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul și condițiile scutirii de plata impozitului pe venitul obținut de băncile comerciale din creditele acordate pe un termen de la 2 la 3 ani și

creditele pe termen de peste 3 ani” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.239-242, art.1449).

9. Hotărîrea Guvernului nr.77 din 30 ianuarie 2008 “Cu privire la aprobarea unor regulamente” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.32-33, art.174), cu modificările și completările ulterioare.

10. Hotărîrea Guvernului nr.144 din 26 februarie 2014 “Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la cuantumul și criteriile de stabilire a cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru transportul, hrana și studiile profesionale ale angajatului” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.49-52, art.157).